

10 Wie betrek je bij de bouw?

Nieuwbouw is meer dan even een kap erbij zetten. Van brandveiligheid en verzekeringen tot het betrekken van medewerkers en omwonenden: er zijn flink wat stappen om te doorlopen voordat de heipalen de grond in kunnen.

13 Arbeidsomstandigheden

Een nieuwe schuur of kas bouwen is één ding, maar ervoor zorgen dat deze ook 'veilig' is, is een tweede. Over geluid, licht, verkeer, hygiëne en andere arbeidsomstandigheden om rekening mee te houden.

14 Energie

Kiezen voor zonnepanelen op het dak kan een interessante optie zijn. De terugverdientijd is de laatste jaren steeds korter geworden, zeker wanneer gebruik kan worden gemaakt van subsidies die de overheid toekent.

16 Logistiek

Bij nieuwbouw is het verstandig uit te gaan van de logistiek. Deze moet optimaal zijn; elkaar kruisen met de heftruck is bijvoorbeeld een 'ramp'. Ook de toekomstplannen van de onderneming spelen hierbij een rol.

20 Verzekerbaarheid

Met enige regelmaat gaat er een bloembollenbedrijf in vlammen op. Een verzekeringsmaatschappij stelt dan ook bepaalde eisen aan te verzekeren gebouwen. Het is verstandig hier rekening mee te houden alvorens nieuw te bouwen.

22 Financiering

Om een nieuwe schuur, kas of loods te kunnen bouwen, heb je geld nodig. Ondanks diverse nieuwe financieringsvormen is de bank nog altijd de meest voor de hand liggende geldverstrekker. Wat verwacht de bank van een ondernemer met nieuwbouwplannen?

23 Ervaringen

Er is de afgelopen jaren veel gebouwd en verbouwd in de sector. Van de aanbouw van een nieuwe kantine tot een compleet nieuwe Groen Label-kas. Een aantal vakgenoten delen de ervaringen met hun bouwproject.

26 Vakvenster

Wie besluit te investeren in nieuwbouw heeft een flink stappenplan om te doorlopen. Maar als de plannen eenmaal concreet zijn, kan de creatieve fase beginnen en kan de architect gaan tekenen.

DE BLOEMBOLLENSECTOR BOUWT

De bloembollensector bouwt volop nieuw. De overwegend gunstige resultaten van de laatste jaren geven de ondernemers het vertrouwen om te investeren. Daarnaast vragen diverse ontwikkelingen in de branche om flinke aanpassingen van de bedrijfsgebouwen en het materieel. Dat uit zich in grote belangstelling voor nieuwbouw, machines en automatisering.

Tekst: René Bouwmeester
Fotografie: René Faas

“Het is een gekkenhuis,” zegt Sjaak Dol van adviesbureau Agrofocus als hem wordt gevraagd naar de belangstelling voor nieuwbouw in de bloembollensector. Dol ziet ontwikkelingen over de hele breedte van de sector: broeierij, teelt, export. “Het is nog nooit zo druk geweest.” Financiers van de sector, zoals Rabobank en ING, zijn iets minder uitgesproken dan Dol, maar zij bevestigen dat de sector bezig is aan een positieve ontwikkeling. Ze benadrukken dat er individuele uitzonderingen zijn, bijvoorbeeld onder de door waterschade getroffen bedrijven in Zuid-Nederland.

Er zijn diverse factoren die een voedingsbodem vormen voor de nieuwbouwhausa. Ten eerste is het financiële plaatje overwegend goed. De branche heeft de afgelopen jaren goede de resultaten behaald. Dat blijkt onder meer uit de inkomensramingen van Wageningen Economic Research (voorheen het LEI). Die resultaten zorgen voor vertrouwen en financieel 'spek op de botten'. Ook dit jaar zit de markt voor sierteelproducten in de lift. FloraHolland meldt een omzetgroei bij overwegend hogere bloemenprijzen. Verder is de rente op financiering door de bank weliswaar gestegen, maar nog altijd laag. Lenen is nog relatief goedkoop.

Een belangrijke aanjager voor de nieuwbouw is de voortschrijdende schaalvergroting. Het areaal bollen is dit jaar groter dan het ooit is geweest, zo blijkt uit cijfers van het CBS. Dat areaal produceert meer bollen en telers moeten die bollen op hun bedrijf verwerken. Dit vraagt om meer ruimte voor verwerking en opslag.

SCHAALVERGROTING

Ook de inrichting van het bedrijf moet meegroeien. Verbeteringen van de interne logistiek brengen de ondernemers efficiëntie in de verwerking. Om die grotere hoeveelheid bollen te verwerken, kiezen de telers voor grotere verwer-

kingslijnen, zoals ook op het veld bredere bedden worden toegepast.

De banken zien investeringen in het zelf ter hand nemen van be- en verwerking van bollen en het afbroeien ervan. In de broeierij wordt automatisering steeds belangrijker, onder meer met het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en het verhogen van de efficiëntie. Hiervoor investeren ondernemers in boscsmachines.

MAATWERK LEVEREN

“De schaalvergroting in West-Friesland is met name gedreven door de toenemende vraag vanuit het grootwinkelbedrijf en het feit dat bedrijven zich steeds meer richten op het leveren van maatwerk, zoals verschillende verpakkingen die direct in de winkel geplaatst kunnen worden,” zegt Dave Marcus, sectorspecialist tuinbouw bij Rabobank Nederland. “Daarom wordt geïnvesteerd in verwerkingsruimte en verwerkingslijnen.”

Het beperken van de kans op ziekten en plagen bij verwerking speelt eveneens een rol, vooral bij leliebedrijven. Enerzijds zijn er minder middelen beschikbaar voor ontsmetting, anderzijds kan door toepassing van nieuwe technieken de kans op besmetting worden verkleind. Deze investering in bedrijfshygiëne is belangrijk met het oog op export, waar bij exporteurs voor sommige markten met steeds strengere eisen te maken hebben.

De vraag naar goede bollengrond is nog altijd onverminderd hoog. Bedrijven investeren in grond om in de toekomst over voldoende grond te beschikken. De grondprijs blijft stijgen. De banken zijn kritisch. “Bedrijfseconomisch zijn de grondprijzen moeilijk rond te rekenen,” stelt Marcus. Kees van Vliet, sectormanager agrarisch van ING, deelt die mening. “Die hoge grondprijs is niet gunstig voor de rentabiliteit.”

